Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 219. — ŠTEV. 219. | NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 18, 1931. — PETEK, 18. SEPTEMBRA 1931 | VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX.

ODVETNIŠKA ZBORNICA ZA PREKLIC PROHIBICIJE

PREDSEDNIK BAR ASSOCIATION JE ZELO ODLOČNO NAPADEL POSLEDICE PROHIBICIJE

Izid glasovanja je pozdravila konvencija z velikim navdušenjem. — Župan v Atlanti, Ga., je bil odstavljen kot voditelj nedeljske šole, ker je kritiziral sušo. — Podružnice Ameriške Legije za dobro pivo in lahka vina. — Predsednik Charles A. Boston se je skliceval na Washingtona.

American Bar Association, ki je nekaka ameriška odvetniška zbornica, v kateri so zastopani večinoma vsi advokati, se je na svoji konvenciji v Atlantic City izrekla za preklic prohibicijskih postav.

Glasovanja se je udeležilo nad dvajset tisoč članov. Nad trinajst tisoč članov je glasovalo za preklic, dočim jih je šest tisoč izjavilo, naj ostane vse tako kot je sedaj.

Izid glasovanja so vsi navzoči navdušeno pozdravili.

Charles A. Boston, predsednik zveze, je imel zelo značilen govor, v katerem je rekel, da je prohibicija ena onih ovir, ki stoje na poti ljudskemu blagostanju. Dasi je prohibicija vključena v ustavo, njeni nasprotniki ne morejo mirovati. Govornik se je skliceval na poročilo Wickershamove komisije. Večina članov te komisije se je izrekla proti prisilni suši ter zahtevala preklic osemnajstega amendmenta.

Boston je navedel tudi Georgea Washingtona, ki je nekoč zahteval, naj vlada sama kupuje žito in naj vari žganje. Če bi ga takrat kongres poslušal, bi imeli danes nemara v Združenih državah izboljšan sistem izdelovanja pijače. Sistem bi bil dosti boljši kot ga ima danes Kanada.

ATLANTA, Ga., 17. septembra. — Župan J. L. Key ni več vodja nedeljske šole v metodistovski cerkvi.

Pastor Robert Z. Taylor ga je včeraj pozval, naj preneha s svojimi napadi na prohibicijo. Ker župan tega ni hotel storiti, mu je sporočil pastor, da je odstavljen kot voditelj nedeljske šole.

Zupan Key je bil eden onih ameriških županov, ki so pred kratkim vprizorili potovanje po Evropi. V Franciji je imel več govorov, v katerih je obsojal ameriško prohibicijo. To je pastorja tako razjezilo, da ga je odstavil.

ALBANY, N. Y., 17. septembra. — Speaker McGinnes je danes odločil, da sta dva predlogi, ki ju je vložil demokrat Cuvillier, izven reda.

Predlogi sta bili vloženi kot pomožni odredbi, ne spadata pa v zakonodajni program, ki ga je sestavil governer Roosevelt.

Cuvillier zahteva, naj zakonodaja pozove predsednika Hooverja, naj skliče posebno zasedanje kongresa, da bo mogoče postavno uveljaviti prodajo piva in vina. Ako bi bilo to dovoljeno, bi dobilo na stotisoče nezaposlenih delo.

MOBILE, Ala., 17. septembra. — Delegacija, ki bo zastopala na konvenciji v Detroitu tukajšnjo podružnico Ameriške Legije, je dobila naročilo, naj podpira vsak predlog glede izdelovanja in prodaje piva in vina.

Proti temu naročilu je glasoval samo en član.

AEROPLAN ZGOREL

ALBAN, N. Y., 16. septembrfa. — Neka farmerica je videla, da je nek aeroplan visoko v zraku nenadoma pričel goreti in je tudi natančno videla avijatika, kako je skočil iz gorečega aeroplana.

Aeroplan je bil pozneje najden na farmi Mrs. Fred Crammel in je bil od ognja tako poškodovan, da ga ni bilo mogoče identificirati. Dognano je bilo samo, da je bil ameriškega izdelka.

O avijatiku ni nobenega sledu; ali je popolnoma zgorel v aeroplanu, ali pa je kje padel in se toliko poškodoval, da ne more iskati sam pomoči.

MacDonald zagovarja skrčenje mezd

MOYLE IN ALLEN bosta POLETELA NAZAJ v ALASKO

Letalca sta se premislila in ne bosta odpotovala s parnikom v Seattle. — Čakata ugodnega vremena.

SEATTLE, Wash., 17. decembra. Ameriška letalca Don Moyle in Cecil Allen, o kojih rešitvi je sporočil sovjetski parnik "Buriat", bosta z otoka, na katerem sta pristala, poletela v Alasko. Neko prejšnje poročilo, da bosta dospela s parnikom sem ni bilo točno.

Na malem otočku sta dovršeno pristala, in njun aeroplan je ostal popolnoma nepoškodovan.

Kakorhitro se bo vreme izboljšalo, bosta odletela.

Kapitan parnika "Buriat" jima je dal zadostno množino gazolina ter dovolj hrane, da bosta lahko počakala na otoku boljšega vremena.

Vsi poskusi stopiti s kapitanom parnika "Buriat" v brezžično zvezo, so se izjalovili.

SKRIVNOSTNI UMOR SE JASNI

Dva roparja sta prišla na jahto. — Ženo lastnika sta zaprla v kabino, Collingsa pa umorila in vrgla v morje.

Ko se je Benjamin P. Collings 9. septembra s svojo ženo in 5 let staro hčerko vozil po Long Island Soundu, sta ob desetih ponoči prišla dva roparja v čolnu do jahte in prosila Collingsa, da s svojo jahto popelje njihovega ranjenega prijatelja na nasprotno obrežje v Stamford, Conn. Collings tega ni hotel storiti. Nato sta roparja z revolverji v rokah stopila na jahto.

Tako je med njimi nastal prepir. Ko prihiti žena na krov, jo roparja poženeta v kabino. Žena je še nadalje slišala prepir, nato pa zvok, ko bi padla steklenica na tla. Zatem sliši možev glas: "Vreči me hočejo čez krov".

Žena zopet prihiti na krov in v svoji grozi vidi možą v vodi potapljati se in zvezanega na rokah in nogah.

Roparja sta nato potegnila mlado ženo v čoln in odveslala, hčerka pa je ostala sama na jahti.

Ženo je nek ribič po polnoči našel v čolnu, njeno hčerko pa drugi ribiči naslednje jutro.

Pri zaslišanju na sodišču v Mineoli, L. I., je žena popisala ves dogodek, in tudi izjavila, da jo je starejši ropar, star okoli 50 let zlorabil, medtem ko se je mladiši, star okoli 18 let, že prej odpeljal v drugem čolnu.

Preteklo sredo je voda vrgla Collingsovo truplo na obrežje v Cold Springs Harbor, L. I., blizu posestva Marshall Fileda.

Na glavi je bila globoka rana, ki jo je dobil Collings s steklenico. Noge so mu bile zvezane z močno vrvjo in roke z isto vrvjo na hrbtu. Na hrbtu je imel veliko trivoglato rano, tudi obe roki sta bili močno razpaskani.

Kaj je bil pravi vzrok za umor, nikdo ne ve. Morilca nista imela namena ropati, kajti na roki Collingsa je bil še vedno prstan, ko ga je morje vrglo na obrežje.

Collings je imel majhno premoženje, katerega je napravil kot broker na Wall St. Vendar pa ni imel več dohodkov kot $35 na teden. Pri vsem tem pa je imel jahto in večino leta preživel s svojo družino na njej.

Preiskovalni sodnik sicer sumiči Colingsovo ženo, da je kolikortoliko zapletena v ta umor, toda pravi, da je ni mogoče postaviti pred sodišče, češ, da obdolženec ne more pričati proti samemu sebi. In edina priča zagonetnega umora je poleg obeh moricev samo njegova žena.

ZNAČILNE IZPOVEDBE MRS. ZIEGLER

Mrs. Ziegler priznava, da je hotela umoriti moža. Bila je ljubosumna. — Zanaša se, da bo ušla smrti.

HACKENSACK, N. J., 17. sept. — "Dolgo sem že misilla na to, da ubijem Ottona in že mnogo prej, predno mi je George Flanard ponudil svojo pomoč".

Tako je izjavila v zaporu Mrs. Olga Ziegler, ki je v ječi pod obdolžbo sokrivde pri umoru svojega moža.

V sosednji sobi je Flannard, ki je ustrelil Zieglerja, in popolnoma priznava svoj zločin.

Medtem pa es sodišče Bergen okraja pripravlja, da čim prej pošlje zločinski par na električni stol.

V mislih na svoja dva otroka: Helen, 7 let in Billy, 3 leta, se je Mrs. Ziegler zavzela, da se reši svojega bogatega moža.

Spočetka je bil Ziegler vzoren mož in oče; bil je v odboru za izobrazbo in je mnogo skrbel za revne otroke.

"Na tihem pa je hodil okoli z drugimi ženskami", pripoveduje Mrs. Ziegler, "prihajal domov pijan in je silil otroke, da so pili žganje. In na svoje otroke stavim svoje upanje, da me zaradi njih porota ne bo poslala na električni stol. Vsaka mati se mora boriti za svoje otroke, če treba, tudi do smrti. Ako mati tega ne stori nikdo drugi ne bo.

Flannard je priznal, da je živel Ziegler v prijateljskih razmerah z Ruth Prudhome, s katero je hotel iti Ziegler v Canado, katero pa je Flannard smatra za svojo zaročenko. Flannard je ta naklep Zieglerja in Ruth izdal Mrs. Ziegler.

"Tedaj pa sem sklenila", pravi Mrs. Ziegler, "da mora Otto umreti in umreti takoj. V hiši smo imeli puško in jaz sem mislila, da ga ustrelim. Toda puška je bila zame pretežka. O tem razodenem Flannardu in Flannard je bil takoj pripravljen opraviti to delo za mene. Rekla sem mu, naj počaka, da ga pokličem".

Ko se je Ziegler vrnil v torek iz New Yorka, je Flannard čakal Zieglerja blizu njegovega doma, skrit v grmu. Ko so mu prišli na štiri korake, Flannard ustreli. Ziegler omahovaje koraka dalje, njegova žena mu hiti nasproti in se ga oprime, takoj nato je bil Ziegler mrtev.

MORNARJI SO KAPITULIRALI

Mornariška oblast jim je zapretila s strogimi kaznimi. — Bojne ladje so se razpršile.

INVERGORDON, Škocija, 17. septembra. — Stavka angleških mornarjev, ki so pred par dnevi zastavkali proti skrčenju plač, je končana. Mornarška oblast jim je namreč zapretila s strogimi kaznimi, če se takoj ne vrnejo na delo. Mornarji so vedo dobro premislili in so se slednjič pokorili pozivu. Navzlic temu je pa trajalo celi dve uri, predno so bila dvignjena sidra.

LONDON, Anglija, 17. septembra. Angleško brodovje, ki je bilo pripravljeno na jesenske manevre, se je razkropilo. Bojne ladje so odplule v svojo domača pristanišča.

Štrajk, ki je izbruhnil zaradi skrčenja plač, je končan.

Štrajkarji oziroma uporniki so se zadovoljili z obljubo admiralitete, da bo uvedena temeljita preiskava, če je res absolutno potrebno skrčiti mornarjem plače. Admiraliteta bo bo baje skrbela za to, da bodo mornarji tudi v bodoče dobivali toliko na mesec kot so dobivali dosedaj.

"Vstaja" na ladjah atlantskega brodovja je torej končana, dočim na drugih angleških ladjah še ni miru.

Tako poročajo naprimer z otoka Malte, da je tamošnja mornariška posadka odpovedala pokorščino. Podobna poročila prihajajo tudi iz Gibraltarja.

MLADI POTEPUHI

Včeraj je policija aretirala na 97. ulici in Riverside Drive v New Yorku dva dečka v družbi 14 let stare deklice, ki je nosila moško obleko.

Dekle pravi, da je pred 6 tedni šla od doma, ker se ni mogla razumeti s starši. Svojega imena ni hotela povedati. Poslana je bila v otroški zavod.

Dečka sta navedla svoja imena kot William Phillips, star 19 let, iz Richmond, Va. in James Fernandes, brez doma. Fernandes je bil že enkrat zaprt zaradi tatvine.

48 UR UJETNICA

Jane Quigley, stara 15 let, hči premožnih starišev se je kopala blizu svojega doma na Huguenot Beach, S. I., N. Y. Neki moški jo povabi, da bi plavala ž njim, pozneje pa jo je speljal v sobo nekega hotela v kopališču. Tam je bila zaprta 48 ur in štirje moški so jo zlorabili.

V zvezi s tem zločinom je policija aretirala Harolda Berg, starega 24 let, in Freda Young, starega 46 let.

Od ponedeljka jo je vedno stražil najmanj eden moških, tako da ji je bilo nemogoče pobegniti. V sredo so jo izpustili; šla je domov jokaje in osramočena ter je naznanila policiji.

SUHAŠKI AGENT UMORJEN

PROVIDENCE, R. I., 17. septembra. — Danes je bilo najdelo s kroglami prevrtano truplo 45 let starega Harry Volpe-ja v njegovem avtomobilu.

Kot pravi policija, je bil Volpe takoj po uvedbi prohibicije vladni vohun proti bootleggerjem v Clevelandu. Zadnja leta pa je sam prodajal žganje v državi Rhode Island.

BIVŠI ŠEF ALEXANDER JE PODAL DRUGAČNO SLIKO

LONDON, Anglija, 17. septembra. — V poslanski zbornici je prišlo danes do zelo burnih prizorov, ko je ministrski predsednik Ramsay MacDonald izjavil, da je bil bivši delavski kabinet obveščen, da bodo mornarji brezpogojno sprejeli skrčenje plač, če bo tudi nezaposlenim podpora primerno znižana.

Zastopniki delavske stranke v parlamentu so začeli proti tej izjavi odločno protestirati.

W. J. Brown je začel vpraševati ministrskega predsednika, če prestoja policistom, civilnim uradnikom in učiteljem, edino orožje, — štrajk.

Njegovih nadaljnih besed ni bilo mogoče slišati, ker so zagnali konservativci strašen hrup.

Bivši šef admiralitete Alexander je rekel, da je admiraliteta baš v tej točki svarila delavski kabinet pred pretečo nevarnostjo, ki se je poznejе zares pojavila. Vprašal je tudi sedanjega šefa admiralitete, Chamberlaina, če mu je bilo to znano.

V prvem delu debate je izjavil delavski poslanec Hall, da so vsi razredi mornarice, razen častnikov, nezadovoljni.

Austin Chamberlain je izjavil, da to ni res in da je samo med navadnimi mornarji opaziti nekaj nezadovoljstva. Podčastniki so zvesti svojim predpostavljenim.

Admiraliteta bo vpoštevala pritožbe mornarjev, toda vbodoče bo ostro kaznovan vsak monar, ki se ne bo hotel pokoriti poveljem.

PORTSMOUTH, Anglija, 17. septembra. — Žene angleških mornarjev so uvedle odločno kampanjo proti skrčenju plač, ki ima stopiti tine 1. oktobra v veljavo. Zahtevajo namreč, naj se predloži celo zadevo narodu.

Ko se bodo mornarji vrnili v svojo domača pristanišča, kar se bo zgodilo koncem tega tedna, se bo kampanja še poostrila.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

BOGAT DEČEK SE OBESIL

CLEVELAND, O., 17. septembra. Samuel Livingston Mather, star 15 let, je bil najden obešen za jermen na vratih svoje sobe. Mladi Samuel je zelo žaloval za svojo matero, ki je pred kratkim umrla, in to je bil najbrže tudi vzrok, da si je vzel življenje.

Njegov oče pa je ravno sedaj na parniku na potu v Evropo.

UMOR V DETROITU

DETROIT, Mich., 17. septembra. V neki stanovanjski hiši so bili ustreljeni trije moški. Vsi so bili ustreljeni zadej v glavo. Štirje morilci so jih postavili k zidu in jih ustrelili. Sosedje so videli samo tri morilce, da so po zločinu zbežali v avtomobilu.

Po zunanjosti izgledajo umorjeni kot tujci.

AEROPLAN Z REKORDOM SE JE POTOPIL

CALSHOT, Anglija, 16. septembra. Aeroplan, s katerim je G. H. Steinforth napravil rekord z 388 miljami na uro, se je danes potopil v Southampton zalivu. Steinforth se je še o pravem času spustil iz aeroplana s padalom in pristal na tleh nepoškodovan. Aeroplan je ob tem času nezgode letel samo 120 milj na uro, ko se je naenkrat preobrnil.

DAVEK NA TUJCE V MEHIKI

MEXICO CITY, Mehika, 17. sept. Mehikanski naselniški urad je danes začel pobirati takso 20 pezetov od vsakega posameznega tujca, ki živi v Mehiki. Vsi, ki so nepostavno prišli v deželo, bodo deportirani.

Neglede kje živite, v Kanadi *ali* Združenih Državah

je zanesljivo varno in zato koristno za vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Pri nas naloženi zneski prinašajo obresti po 4%

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljencev točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na izdanih potrdilih.

Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljencev in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravilnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodniji v stari domovini.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone BArclay 7—0380 ali 0381

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—3878

DOBRO PIVO

Že par tednov se pojavljajo govorice, da so predsednika vseeno pregovorili, da bo odobril predlog za izdelovanje lakih vin in za varjenje dobrega piva. S tem bi bila Volsteadova postava znatno modificirana.

Značilno je, da v Washingtonu ta poročila oziroma te vesti odločno zanikujejo. Navzlic temu se pa te govorice neprestano širijo. Na ta način baje skušajo dognati razpoloženje naroda.

To bi bilo povsem brezpotrebno, kajti sleherni, ki hoče vedeti, ve, kaj mislijo najširše plasti naroda.

Suhaški fanatiki se sicer na vse kriplje protivijo splošnemu ljudskemu glasovanju glede prohibicije, dasi se je že neštetokrat izkazalo, da ameriški narod, ne samo da hrepeni po izpremembi suhaških postav, tudi to izpreremboo tudi odločno zahteva.

Nekaj resnice pa mora biti vseeno v teh govoricah, kajti če ni ognja ali že vsaj žerjavice, se tudi kaditi ne more.

S tem seveda ni rečeno, da bo predsednik že danes ali jutri priporočil varjenje oziroma prodajo dobrega piva.

Wickershamova komisija je predložila Hooverju poročilo, ki je bilo naravnost porazno za prohibicijo, dočim je predsednik trdno vztrajal pri "plemenitem eksperimentu".

Navzlic temu se je pa izvedelo iz zanesljivega vira, da se je predsednik Hoover v zadnjih tednih večkrat posvetoval o prohibiciji z raznimi uglednimi osebami, med njimi tudi člani kongresa.

Posebno se je zanimal za vprašanje, če bi bilo varjenja dobrega piva v soglasju z osemnajstim amendmentom. Suhači pravijo, da ne, dočim so drugi zopet drugačnega mnenja.

Nemara bo pa sedanja depresija prisilila predsednika, da se bo premislil.

Zvezna zakladnica izkazuje na milijone dolarjev primanjkljaja. Dohodninskega davka letos ne bo toliko kot so ga sprva pričakovali, in kar je najbolj obžutno — vsled enoletnega moratorija ne bodo v tekočem fiskalnem letu vrnili evropski narodi Ameriki niti beliča vojnega dolga.

Preostaja torej le dvoje: ali naložiti ljudem znatno višji davek, ali pa poiskati nove vire dohodkov.

Zveza nasprotnikov osemnajstega amendmenta je pred kratkim izjavila, da bi bilo mogoče pokriti deficit v zvezni blagajni, če bi bila dovoljena prodaja pijače v sedemnajstih državah.

Med njimi jih je petnajst, v katerih so pred uveljavljenjem osemnajstega amendmenta prodajali pijačo, dve med njimi sta pa preklicali državne postave za izvedbo prohibicijskih odredb.

Morda so razpravljali v Beli hiši o tem, predvsem pa o dejstvu, da bi dobilo v doglednem času skoro poldrugi milijon nezaposlenih delo, če bi bilo dovoljeno izdelovanje dobrega piva?

NAŠI LJUDJE PO AMERIKI

Sedma redna konvencija Slovenske Dobrodelne Zveze je pričela zborovati v pondeljek 14. septembra v Slovenskem Delavskem Domu v Clevelandu. Konvencijo vodi glavni predsednik Zveze John Gornik, konvenčni tajnik pa je glavni tajnik Primož Kogoj. Dnevnice glavnih odbornikov in delegatov so bila določene na $8.00.

V Leadville, Colo., se je nahajal v bolnici rojak John Zupančič, ki je bil bolan na pljučnici. V bolnici se je seznanil z nekim tu rojenim rojakom, Hen. Ponikvarjem. Zupančič se je po prestani bolezni preselil v Pueblo, Colorado, kjer ga je obiskal tudi omenjeni Ponikvar. Pripeljal je s seboj dva "prijatelja", katera je predstavil kot farmarja, ki sta pa bila v renici prohibicijka agenta. Rojak Zupančič je dal "prijatelju" Ponikvarju nekaj steklenic piva, nakar je bil aretiran. In v enem samem dnevu so isti ljudje aretirali 68 oseb, med njimi mnogo Slovencev.

Iz Slovenije.

Strela ubila 60-letno posestnico.

4. septembra popoldne je bilo lepo vreme. Na polju so spravljali kmetje fižol in sušili otavo. Tudi pri Adamovih v Srednjem Bitnjem pri Kranju so jo sušili. Popoldne pa so se začeli počasi zbirati oblaki. Kmalu je nastala huda nevihta, ki jo je spremljalo grmenje in bliskanje. Posestnica Ziherl Marija, po domače Adamova, je hitela na travnik, kjer je hotela hitro pograbiti otavo in jo obvarovati pred dežjem. Med grabljenjem pa je lež ill vedno huje in huje. Morala se je zateči pod bližnji kozolec, ki je bil ravno prazen. Ni bila še dolgo v zavetju, ko strela udari v nesrečno žensko in kozolec hkrati. Ziherl Marija je bila namestu mrtva. Doma so jo čakali, ker pa se le ni vrnila, so šli na travnik, kjer so jo našli mrtvo pod kozolcem. Kozolec je bil samo ožgan, sicer pa ni utrpel nobene škode.

Pokojna Ziherl Marija je stara 60 let. Živela je s svojim sinom, mladim gospodarjem, na svoji domačiji.

Samomor v duševni zmedenosti.

V zgodnjih jutranjih urah se je po Kranju raznesla po mestu vest, da si je vzel življenje Traven Anton, ki je prišel od vojakov na bolezenski dopust. V zadnjem času se mu je večkrat bledlo in mešalo. Govoril je zmedeno o najrazličnejših stvareh, ki so se večinoma tikale njegovega bivanja pri vojakih. Radi umobolnosti je prišel tudi na dopust. Doma je iz Kranja in je poročen. Star je šle 24 let. Predno je nastopil vojaško službo, je delal v tovarni "Jadransko-posavske čevljarne". Bil je dober delavec, ki je podpiral svojo ovdovelo mater. Znan je bil tudi kot navdušen telovadec pri Sokolu.

Med dopustom je bival pri svoji sestri Štefki. Zvečer sta se s svojo sestro še dolgo v noč razgovarjala o raznih stvareh. Vendar se je Antonu zopet začelo blesti in je jel spet zelo zmedeno govoriti. Okrog 23. ure ga je sestra pustila samega v sobi. Ko je stopila zjutraj ob 5. uri v sobo, je začutila, da hodi z bosimi nogami po krvi. Z grozo je opazila, da je brat imel prerezan vrat. Ker je bil še živ, je hitro tekla po zdravnika dr. Josipa Bežka, ki pa je prišel že prepozno. Nesrečnež je pred njegovim prihodom umrl.

Poleg postelje so našli na mizici britev in čevljarski nož. Ker je imel vrat prerezan kar na obeh straneh, je najbrže vzel v eno roko britev, v drugo pa nož in naenkrat zarezal.

Našli so tudi listek, kjer se je ubogi fant poslovil od matere in sestre. Polge tega je napisal, da gre nedolžen v smrt in da ga ni k temu prisililo nikako dejanje.

Steklenico v glavo . . .

Med trgovcem Feletom in Humerjem iz Polšnika vlada že dalj časa nesoglasje. Pred dnevi je prišlo do ponovnega prepira radi očitkov, češ da prodaja Fele orehe ki mu jih nosi Humerjev 21-letni sin; izgledalo je, kakor bi prodajal Fele ukradene orehe! Sledila je tožba, katero pa je Humer izgubil. Vračajoč se skupno iz sodišča, so se oglasili v Klevišah v neki gostilni, v kateri je prišlo spet do prepira. Tu je pograbil Humerjev sin v jezi bližnjo litersko steklenico, in je ž njeno vsebino vred treščil v Fleta. Slednji je imel toliko prisotnosti, da jo je prestregel z roko, zdrobiol pa mu je pri tem kost. Prvo pomoč je iskal pri dr. Ukmarju. Fele je prizadet še posebno zato, ker je tudi organist na Polnišku. Zadnjo besedo bo izreklo sodišče.

Žalosten družinski dogodek v Radgoni.

Sadje je v gornje-radgonski okolici primerno zelo dobro obrodilo in vsak se trudi, da ga spravi v denar, čeravno je cena res minimalna. Polno vozov stoji na kolodvoru, kjer zlagajo jabolka v vagone, drugi pa zaplejejo svoj pridelek celo v nemško Radgono, kjer je cena jabolk nekoliko višja. Tudi posetnik in slikar Ludvik Mlinarič s Ptujske ceste pri Gornji Radgoni je svoj sadni pridelek rajši zapeljal v Radgono, da s tem doseže večji izkupiček. Zadovoljen se je vračal. Svoje veselje je hotel še podkrepiti, vsled česar se je zaustavil še v nekaterih gostilnah. Slednjič se je odpravil domov. Da mu pa svojci, s katerimi se ni dobro razumel, ne bi kalili njegovega veselja, se je napotil rajši v svojo viničarijo, katero ima na Janževem vrhu. Legel je k počitku, a ga je nekako ob 21. uri prebudila žena. Bala se je za denar, katerega je mož izkupil za sadje; vsled tega je ni strpelo doma. S snaho in sinom se je odpravila v viničarijo, kjer je slutila moža in ga tam tudi res našla. Med zakoncema je prišlo kmalu do prepira; v svoji vinjenosti jim je celo grozil. Svojci njegovih besed niso vzeli resno vsled česar so se še dalje prerekali ž njim. Mlinarič se je umaknil v svojo sobo in se vrnil s samokresom. Parkrat je ustrelil v zrak, vsled česar so se sorodniki nekoliko umaknili, a besedna ploha najbrže ni ponehala. Da bi se tega obranil in ostrašil ženo, je pomeril proti njej in sprožil nanjo, a v tem je priskočila snaha, prijela je Mlinariča od zadaj za obe roki in mu s tem zabranila ne premišljeno dejanje. Svojemu možu je s tem omogočila pobeg, nakar se je še sama urno odstranila. Med potjo sta došla mater, ki se je zmuko vlekla dalje. Krogla jo je pogodila nad levim kolkom.

Po izvršenem dejanju se je L. M. mirno napotil v klet, kjer si je privošil še nekaj pijače, nakar je brezskrbno legel k počitku. Drugo jutro mu je snaha očitala njegovo grozno dejanje, on pa jo je mirno poslušal. Svojega početja ni niti malo opravičil ter se odpravil na svoje delo, kjer je ostal, dokler ga niso aretirali orožniki.

Pro zaslišanju je priznal svoje dejanje, a izgovarjal se je s pijanostjo in razburjenostjo. Sodišče v Gornji Radgoni ga je začasno pustilo na svobodi.

Težko ranjeni ženi je nudil prvo pomoč tukajšnji zdravnik dr. Breznik. Krogla ji je obtičala v trebuhu, vsled česar je bila potrebna takojšnja operacija.

Nesrečna smrt ali zločin.

V vasi Kamni gori v ljubljanski okolici se je dogodil dosedaj še nepojasnjen tragičen slučaj zagonetne smrti tamošnje posestnice Šetina. Ko so namreč zjutraj stopili v sobo, so našli Šetinovo v njeni postelji mrtvo in že popolnoma mrzlo, tako da je bila vsaka pomoč mrzlo, tako da je bila vsaka pomoč popolnoma izključena. Kakšne smrti je uboga žena umrla, se še ne ve. Prvotno so domnevali, sodeč po krvavih podplutah na vratu in telesu, da je ženo kdo umoril. Sum je padel na njenega moža, ki ga je orožništvo takoj aretiralo. Toda mož taji vsakršno krivdo in tudi sodna komisija je ugotovila pri obdukciji, da je smrt nastopila čisto naravno. V glavi pokojnice je sodna komisija namreč našla precej kompaktno veliko zrno, ki je pritiskalo na možgane tako hudo, da je najbrež žena umrla na posledicah tega pritiska. Kako pa so nastale podplutbe, radi katerih so aretirali njenega moža, pa je še popolnoma nepojasnjeno. Zato so začasno obdržali njenega moža še v preiskovalnem zaporu. Najhujše pri tem pa je, da zapušča pokojnica dva otročička, ki sta ostala naenkrat brez matere in očeta.

SLOVENSKA PESEM PRVIČ NA TELEVISION

V pondeljek ob 9.45 P. M. je odvajala ena največjih newyorških postaj Columbia Television-Broadcasting slovenske narodne pesmi. Pel je naš dobro znani baritonist Tone Šubelj. Ker se ga je videlo in slišalo hkrati (kot na vitaphone) je bil oblečen v slovensko narodno nošo in spremljal je petje z obrazno mimiko. Pri klaviru je bila Miss R. J. Hall tudi v narodni noši. Miss Hall je vedno tudi povedala vsebino pesmi v angleščini.

Najprej je "announcer" Miss Erskin opisala krasoto Slovenije in predstavila Šubelja kot najboljšega interpreta naše pesmi. Nato ga je pozvala, da je Šubelj pozdravil publiko v slovenskem jeziku, potem je pa zapel sledeče pesmi: "Zagorski zvonovi", "Megla v jezeru", "Uspavanko", "Bod' moja" in tako dalje.

Television program vidijo in slišijo tudi v Evropi, kajti postaja W2XAB je močna 2750 kylocykles. V New Yorku samem imajo privatniki že okrog 30 tisoč television aparatov.

Program je tako ugajal, da je management takoj angažiral Toneta Šubelja, za veliko jesensko radio razstavo, ki bo v Madison Square Garden v New Yorku. Pel bo na television isti program, kot ga je v pondeljek.

Čestitamo!

MELLON PRIPRAVLJA NOVE DAVKE

WASHINGTON, D. C., 17. sept. — Zakladniški tajnik Mellon pripravlja nov načrt za zvišanje davkov, da bo pripravljen za slučaj, ako predsednik Hoover zahteva premembo davčnih dohodkov.

Ni še gotovo, ako bo predsednik zahteval tako izpremembo, ker je mogoče, da bo priporočal izdajo bondov.

Dopisi.

So. Norwalk, Conn.

Družino našega rojaka L. Entingera je zadela huda nesreča. Enajstletni sinček Alojz se je peljal včeraj s kolesom v šolo. Za njim je pridrvel avtomobil in ga treščil ob cestni zid. Nesrečnega fanta so odvedli v bolnišnico, kjer je kmalu nato podlegel poškodbam.

Splošno priljubljeni družini Entinger izrekam iskreno sožalje.

Poročevalec.

Kirkland Lake, Canada.

Pošljem vam dva dolarja za podaljšanje naročnine. Prav rad bi več poslal, pa mi zaradi slabih finančnih razmer res ni mogoče. Razmere so slabe, in srečen je lahko tisti, ki ima delo, kajti nešteto je takih, ki nimajo niti najmanjše prilike, da bi kaj zaslužili.

Marsikateri kupi delo, pa ga delodajalec kmalu odslovi in namestu njega vzame drugega.

Sem ne svetujem nikomur hoditi. Ko se bodo razmere kaj izboljšale, bom že sporočil.

Pozdrav!

Frank Otoničr.

Sudbury, Ont., Canada.

Že zopet je minilo par mesecev, kar ni nobenega glasu iz tega kraja. Vzrok tega je najbrž depresija.

Ker mi je naročnina pošla, se torej oglasim ter priložim še za naprej naročnino, ker nam je Glas Naroda najbolj priljubljen, posebno pa Petrčkova kolona.

Okoliščine so bolj slabe, ker se dela tiče oziroma denarja.

Tukajšnji rudniki obratujejo bolj slabo, dela sama ena šihta. No, pa kaj bom rekel, saj mora pa ta napraviti za drugi dve. Če nočeš, potem pa že veš, kam ti kažejo. To je tudi vzrok, da je toliko nesreč kljub temu, da se ljudje varujejo kolikor morejo, vse nič ne pomaga.

Vsem rojakom želim skorajšnje boljše čase, tebi Glas Naroda pa mnogo naročnikov.

Feliks Brojan.

NESREČA Z AEROPLANOM

OAKLAND, Cal., 17. septembra. — Pilot in trije potniki so bili ubiti, ko je aeroplan Pacific Air Transport Mail padel v San Francisco zaliv, kmalu potem, ko se je dvignil z Oakland letališča na potu v Portland, Ore.

Pilot je še iz zraka po radiju sporočil letališču, da je vse v redu, pet minut pozneje pa je treščil v plitvo vodo in se razbil.

Vsled eksplozije gazolina je pričel aeroplan goreti.

Aeroplan je vozil 400 futov pošte, največ iz Los Angeles. Pošta je večinoma uničena.

VEDNA ZAHTEVA PO PIVU

WASHINGTON, D. C., 17. sept. Pritisk za dovoljenje piva je že tako velik, da bo prihodnji kongres prisiljen odločiti se za izrek "Pivo za davke", mesto "Pivo za žejne".

Peter Zgaga

NE VEM, KAKO BI REKEL...

Dobil sem drobno pisemce — pisala ga je dekliška roka — in v pismu so bile sledeče besede:

— Ali Vas smem vprašati, če ste šli obujat spomine na "mlado ljubezen" preteklo nedeljo.

— Tako otožno zveneč je bil ton vašega članka, kakor da je za vas minulo vse.

Hm, sam ne vem, kako bi dejal! Zaenkrat morem le reči, da sem se premislil in da nisem šel obujat spominov na "mlado ljubezen".

Kar je bilo, je bilo, in šlo je kakor lanski sneg. Zakaj obujati spomine?

Nekoč, ko sem bil posebno dobre volje, sem zagrešil sledeči verz:

"Čimslajši so spomini v srcu, temhujša v duši je bridkost...""

Povedati Vam moram, cenjena gospodična, da je bil največji lažnjivec tisti, ki je izbleknil besede o večni mladosti.

Ker ni niti trajne mladosti, je govor o večni mladosti absurd.

Sleherni mora priznati, da se z z vsako sekundo, z vsako minuto, uro, dnem in letom stara. Jaz se tega neprestano zavedam — kako je pa z vami ženskami, je seveda vaša stvar.

Vsako razdobje v človeškem življenju prinese poleg težav in bridkosti tudi nekaj lepega.

Mladina, naprimer, ima patent na ljubezen. Izza moje moje mladosti teče že dvajseto leto, in zato se mi po vsej pravici zdi, da mi je ta patent že zdavnaj zapadel.

Vaša opomba, da je bil ton mojega članka tako otožno zveneč, kot da je zame že vse minilo, mi ni povsem jasna.

Kaj, pri streli, je minilo? Če ni mlade ljubezni, je pa na njenem mestu desetero drugih dobrot.

Ej, nikar ne mislite, gospodična, da je mlada ljubezen vse. Še zdavnaj ne.

Presneto bi bili ljudje kumerni, če bi morali živeti samo od mlade ljubezni. Če bi ne bilo poleg mlade ljubezni, nobenih drugih dobrot, bi bil svet že zdavnaj na robu obupa.

Pred devetnajstimi leti sem tehtal komaj stotrideset funtov, dočim mi zdaj kaže kazalec na vagi skoro petdeset funtov več. To je najboljši dokaz, da sem se pričel rediti, skoro grdo rediti, ko je bila mlada ljubezen že zdavnaj za menoj.

Pa pridete, pravite in namigujete, da je zame že vse minilo.

Po mladi ljubezni sicer ne hrepenim več, imam pa zelo izrazit čut za vse, kar je lepo in dobro.

Kot sem že rekel, je človeško življenje razdeljeno v več razdobij.

Koncem dvajsetega leta prične pojemati razdobje mlade ljubezni.

Zatem se človek nekako oddahne in umiri ter daje jedi in pijači pred ljubeznijo prednost.

Sčasoma mu tudi jed in pijača ne dišita več tako kot bi mu morala. Prija mu le kaj posebno dobrega in postaja v vseh ozirih izbirčen.

Temu sledi par let, ko bi se rad pomladil. Bajka o večni mladosti mu je zmedla glavo. Tudi to ga kmalu mine, nakar začne skrbeti za redno prebavo. Redna prebava mu postane cilj življenjskih dobrot.

S tem pa še ni končan venec njegove sreče in zadovoljstva.

Čaka ga še nadaljni užitek. Užitek blaženosti in neizmernega zadovoljstva, kadar ga za par ur poneha revmatizem, ki ga neusmiljeno muči že leta in leta.

Iz tega spoznate, gospodična, da ima vse življenje svoje dobrote, ki se pa seveda temeljito razlikujejo med seboj.

Dobra prebava in hipni oddih od revmatizma sta človeku v zrelih letih istotako blaženra in sladka kot so mladini sladki poljubi mlade ljubezni.

Glede sebe pa nisem na jasnem, v katero razdobje spadam.

Morda bi mi vi svetovali, v kateri razred naj se zapišem, da bi zadostil pravilom življenja?

Presodite in mi svetujte, kajti z menoj je tako:

— Lepo žensko, ki je višek vsega stvarstva, rad z veseljem pogledam; neizmerno mi diše idrijski žlikrofi, ki so dobrota vseh dobrot; včasi čutim trganje v palcu leve noge, kar je prvo znamenje revmatizma.

Kam pravzaprav spadam in kaj naj storim?

VSE ONE ROJAKE ŠIROM ZDRUŽENIH DRŽAV IN KANADE, KI ŠE NIMAJO PRI NAS VLOG, VABIMO, DA SE PRIDRUŽIJO NAŠIM MNOGOŠTEVILNIM VLAGATELJEM

Denar je pri nas varno naložen in ga zamorejo vlagatelji dvigniti takoj, brez vsake odpovedi, kar je v mnogih slučajih zelo važno.

Vloge obrestujemo po 4%

Sakser State Bank

63 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

M. ZOŠČENKO:

PRVOVRSTNO BLAGO

Pri mojih znancih Gusjevih je nekaj časa stanoval podnajemnik, Nemec. Najel je bil pri njih sobo in je stanoval v njej skoro dve leti.

Ta mož ni bil nikakšen naseljenec iz sovjetske Rusije, o ne! Bil je pristen, pravi Nemec, menda celo iz Berlina. Ruski ni znal niti besedice. S stanovalci se je sporazumeval samo s kretnjami.

Bil je vedno čudovito čedno oblečen. Perilo je nosil takšno, da mu ni bilo kaj opomniti. Hlače so bile vedno zlikane. Ko je odšel, je pustil celo reč podnajemniških predmetov. Več praznih steklenic, ovratnikov in šatulj. Poleg tega dva para spodnjih hlač in le malo obrabljen sweater. Drugo bi človek še tako naštel, toliko je bilo te ropotije. Vse to je bilo zmetano na kup in je ležalo v kotu pri umivalniku.

Gospodinja Gusjeva je bila poštena in korektna ženska. Vprašala je Nemca, če ni nemara česa pozabil? A Nemec je odkimal in dal ženi razumeti, naj le vse mirno obdrži, zakaj o tem ni, da bi človek izgubljal besede.

Ko je Nemec odšel, so Gusjevi planili na zapuščino v kotu pri umivalniku. Tovariš Gusjev je bil sestavil natančen seznam vseh ostavljenih reči. Sweater je takoj oblekel, spodnje hlače je skrbno zložil. Dva tedna jih je kazal in hvalil znancem ter ni mogel prehvaliti izvrstnega inozemskega izdelka.

Med ropotijo je bila nekakšna steklenica — morda ni bila niti steklenica — bolje bi rekel, majhna cevka, v kateri je bil prašek. Ta prašek je bil zelo fin, rdeče nadahnjen in ni nič kaj prijetno dišal — kakor n. pr. "origan" ali "rose".

Ko je minila prva omama in veselje nad obilno ostavščino, so si jeli Gusjevi razbijati glave, kakšen prašek neki mora to biti. Duhali so ga in vtikali vanj svoje nosove. Jemali so ga s konico noža celo na jezik. Nazadnje so ga malo stresli v ogenj. Nič. Nihče ni mogel pogoditi pravega. Tudi sosedje jim niso mogli dati pojasnila. Nekateri so izjavljali, da je to navaden puder, drugi so videli v njem prašel za novorojenčke.

Tako se je zgodilo, da je to tovariš Gusjev slovesno vstal in izjavil:

— Praška za novorojenčke ne potrebujem. Jasno je, da je ta reč puder. Ker se brijem, si ga bom vedno natresel po britju na lice. Tako me bo vsaj enkrat oblizala kultura.

In začel se je briti in pudrati. Po vsakem takem postopku je zasijalo njegova obličje v rdečici kakor cvetoča roža. Že od daleč je prašek dražil nosnice.

Sosedje so pa spraševali, odkod to in čemu to. Vsi so mu zavidali.

Gusjevljev ponos pa ni poznal meje. Govoril je:

— Glejte, ljubčki, toliko in toliko let sem si kvaril obraz z vsakovrstnimi ruskimi odpadki, zdaj sem pa le dosegel, da sem dobil prvovrstno blago!

Čez mesec dni, ko se je prašek bližal koncu, je obiskal Gusjeve znanec, ki se je bil med vojno naučil nekoliko nemščine. Dali so mu šatuljo, da jo je otipal in čital etiketo na njej. Razložil jim je, da je ta prašek — prašek zoper mrčes.

Človeka, ki bi bil manjši optimist od Gusjeva, bi takšna ugotovitev porazila, njega ni. Niti rdečica mu ni zalila lica. Dejal je:

— Nu, prav, prosim, ne devajte v nič kakovosti. To, vidite, je napredek! Če hočeš prašek uporabljati za pokončavanje mrčesa — izvrstno! Če si hočeš z njim napudrati obraz — prav tako dobro! Skratka, ta prašek je univerzalen izdelek. Kako je v tem pogledu pri nas? Ali imamo v Rusiji kaj takega?

In ko je še dalje hvalil tujo robo je dejal:

— Vedno sem mislil: V tem prašku tiči nekaj čudovitega. Ves mesec sem se pudral z njim — in nikoli se mi ni približala bolha. Mojo ženo pa kolje kakor živino v mesnici. Otroci se neprestano praskajo. Meni je to prihranjeno. Vidite, še mrčeš se mi ne upa približati zaradi prvovrstnega izdelka!

Zdaj je praška konec in Gusjeva gotovo grizejo bolhe.

NAJZAGONETNEJŠI ANGLEŽ

Guverner angleške banke Montague Norman je znan kot mož, ki zelo malo govori. To je eden najodličnejših mož sveta, lahko bi pa rekli, da je tudi naj zagonetnejši. Še nihče ga ni slišal izgovoriti cel stavek. Navadno stavek samo napove in ga ne izgovori do konca. Pa tudi sicer je velik čudak. Na potovanju ne dovoli, da bi bilo njegovo ime objavljeno v seznamu potnikov in njegova prtljaga je označena samo z X. Da se izogne radovednežem in da pride njegovo ime v seznam potnkov, se odpelje navadno iz pristanišča z motornim čolnom in šele sredi Rokavskega preliva se vkrca na parnik. Le nekaj angleških finančnikov pozna vzroke njegovega čudaštva.

In temu skrivnostnemu možu se mora Anglija zahvaliti v veliki meri za svoje blagostanje, kajti Norman je izboren finančnik in njemu gre zasluga, da se je lahko Anglija po vojni tako hitro vrnila k zlati valuti. Norman se sploh ne zmeni za svojo zunanjost in večkrat se mu pripeti, da se redarji ozirajo za njim misleč, da imajo opraviti s postopačem. Čim več govori javnost o njem, tem manj govori on sam. Montague Norman je star zdaj 60 let in je trdovraten samec. Žensk že tako nima rad, ker preveč govore. Gospodinji mu priletna ženska, izjemoma tudi ne govori rada. Zgovornih ljudi se izogiba in dopust preživi vedno kje daleč od sveta, da ga znanci ne najdejo. Najbrž se ima tudi zapadna Evropa zahvaliti njemu, da je vsaj nekoliko ublažila svojo gospodarsko krizo. Norman je več tednov naporno delal, potem je pa odpotoval v Kanado, kjer ga ne bodo nadlegovali prijatelji in znanci tako, da bo lahko molčal in počival.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

(Nadaljevanje.)

SPLOŠNA KNJIŽICA:

Št. 1. (Ivar Albrecht) **Ranjena gruda,** izvirna povest, 104 str., broširano 35

Št. 2. (Rado Murnik) **Na Bledu,** izvirna povest, 181 str., broš... .50

Št. 3. (Ivan Rozman) **Testament,** ljudska drama v 4 dej., broš. 105 strani .....

Št. 4. (Cvetko Golar) **Polstne klasje,** izbrane pesmi, 184 str., broširano 50

Št. 5. (Fran Milčinski) **Gospod Fridolin Žolna in njegova družina** veselomodre črtice I., 72 strani, broširano 25

Št. 6. (Novak) **Ljubezenmost** .. .30

Št. 7. **Andersenove pripovedke.** Za slovensko mladino priredila Utva, 111 str., broš. 35

Štev. 8. **Akt. štev. 11b** 75

Št. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) **Problemi sedobne filosofije,** 347 strani, broš. 70

Št. 10. (Ivan Albreht). **Andrej Terneve,** rilijefna karikatura in minulosti, 55 str., broš. 25

Št. 11. (Povel Golia) **Peterlikove poslednje sanje,** božična povest v 4 slikah, 84 str., broš. 35

Št. 12. (Fran Milčinski) **Mogočni pršan,** narodna pravljica v 4 dejanjih, 91 str., broš. 30

Št. 14. (Dr. Karl Englis) **Denar,** narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogrin, 236 str., broš. 80

Št. 18. (V. M. Garšin) **Nadežda Nikolajevna,** roman, poslovenil U. Žum, 112 str., broš. 50

Št. 15. **Edmond in Jules de Goncourt, Renee Mauperin,** 40

Št. 16. (Janko Samec) **Življenje,** pesmi, 112 str., broš. 45

Št. 17. (Prosper Marimee) **Verne duše v viharh,** povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str. .....

Št. 18. (Jarosl. Vrchlicky) **Operoka lukovičkega grajščaka,** veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš. ..

Št. 19. (Gerhart Hauptman) **Potopljeni zvon,** dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš. .....

Št. 20. (Jul. Zeyer) **Gompéši in Komurasaki,** japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš. .....

Št. 21. (Fridolin Žolna) **Dvanajst kratkočasnih zgodbic,** II., 73 str. broš. 25

Št. 22. (Tolstoj) **Kreutzerjeva sonata** .....

Št. 23. (Sophokles) **Antigone,** žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano .....

Št. 24. (E. L. Bulwer) **Poslednji dnevi Pompejev,** I. del, 355 str., broš. .....

Št. 25. **Poslednji dnevi Pompeja** II. del .....

Št. 26. (L. Andrejev) **Črne maske,** poslov. Josip Vidmar, 82 str. broš. 35

Št. 27. (Fran Erjavec) **Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne,** 80 str., broš. 35

Št 29. **Tarzan sin opic** .....

Tarzan sin opic, tr. vez. ...1.25

Št. 31. **Roka roke** .....

Št. 32. **Živeti** .....

Št. 35. (Gaj Salustij Krisp) **Vojna z Jugurto,** poslov. Art. Dokler, 128 strani, broš. .....

Št. 36. (Kmaver Meško) **Listki,** 144 strani .....

Št. 37. **Domače živali** .....

Št. 38. **Tarzan in svet** .....1.—

Štev. 39. **La Boheme** .....

Št. 47. **Misterij duše** .....1.—

Štev. 48. **Tarzanove živali** ....

Štev. 49. **Tarzanov sin** .....

Št. 49. **Tarzanov sin, trd vez** 1.25

Št. 50. **Slika De Graye** 1.25

Št. 51. **Slov. balade in romance**

Št. 54. **V meteču** .....1.—

Št. 55. **Nasilnikov tolmač** .....

Št. 56. **To in onstraj Sotis** ....

Št. 57. **Tarzanova mladost, trd. vez.** 1.25

Štev. 58. **Ghul (Hamsun)** ....

Št. 59. **(Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del** .....1.—

Štev. 60. **(Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del** .....1.—

Št. 61. **(Golar) Bratje in sestre** .75

Št. 62. **Idijot, I. del. (Dostojevski)**

Št. 63. **Idijot, II. del** .....

Št. 64. **Idijot, III. del** .....

Štev. 65. **Idijot, IV. del** .....

Vsi 4 deli 2.25

Št. 66. **Kamelia, skozi uho iivanka, veseloigra** .....

Slovenski pisatelji II. sv.

Potopisna povest: Moravske slike, Vojvoda Pero i Purica, Črtice 2.50

Tigrovi zobje .....1.—

Tik za fronto .....

Tašči, (Bevk), trd. vez. .....

Tri indijanske povesti .....

Tunel, soc. roman .....

Trenutki odločitve .....

Turist pred Damiljem .....

Tri legende o razpelu, trd. vez.

Tri roke .....

Tisoč in ena noč (Hapo) vez. mala izdaja .....

V krempljih inkvizicije 1.25

V rokovnjaški 1.25

V senčnem zakotju .....

V ciklopskem obroč sveta, I. del

2. del .....

"Deset centov kos... Trije za kvoder" Pravi vaš grocer

Štedljiv način kupovanja elektrike je isto tako v velikih množinah

PEČEN FIŽOL, JUHE... cela množina drugih izdelkov v konvah pride dosti ceneje, če kupite več konev naenkrat. Tu in tam prihranite nikelj, pa se vam kmalu nabere dovolj za gledališko vstopnico ali za novo bridge-mizo. Pri nakupu elektrike se zamorete posluževati iste štedljivosti s prijetnimi uspehi.

Nove cene so uveljavljene. Gotovo zamorete s pridom potrebovati več toka v svojem domu. Zdaj lahko uporabite več toka, kajti čimveč ga uporabite, tem manj je treba plačati za kilovatno uro po prvih 10 kilovatnih urah.

Postavite novo električno uro na obzidek in novo električno likalo v kuhinjo. Prihranki po novih cenah bodo pomagali plačati za te in celo vrsto drugih ugodnosti. Le pomislite, koliko dela si prihranite, če imate električne luči in drugo električno opremo, katere se zdaj veselite.

Nabavite tok na najcenejši način potom uporabe vsega toka, ki ga potrebujete.

The New York Edison Company

Brooklyn Edison Company Incorporated

The United Electric Light and Power Company

New York and Queens Electric Light and Power Company

BREZ SLEDU SO IZGINILI

Ne da bi postali žrtve roparskih umorov, izginja vedno več ljudi, posebno v velemestih. Pogosto se pripeti, da zahrepene zlasti otroci bogatih roditeljev po pustolovščinah in zaidejo med najslabše izmečke človeške družbe. Roditelji potem zamam iščejo sina ali hčerko. Ne samo tik po vojni, temveč tudi zdaj izgine še mnogo ljudi, ker jih naenkrat zapusti spomin. To je posebne vrste bolezen, ki se pojavi navadno nepričakovano. Večinoma se loti ljudi, ki so se udeležili vojne na bojišču ali pa so bili gmotno odnosno moralno težko odškodovani. Zato imenujejo v Ameriki to bolezen povojno. Ameriški zdravniki so napeli že vse sile, da bi to bolezen izlečili in vrnili bolnikom spomin, pa je bil njih pokus večinoma brezuspešen. Bilo je tudi nekaj primerov, da se je bolniku spomin sam po sebi vrnil, toda to se zgodi zelo redko, če se pa že zgodi, se vrne spomin tako naglo in nepsredno, kakor ga je človek izgubil. Seveda pa ni izključeno, da se bo to perijodično ponavljalo.

Nedavno je londonsko javnost zelo razburila usoda ameriškega milijonarja I. W. Martina. Ameriški finančni magant je bil najel v nekem hotelu več sob in zvečer je odšel v avtoklub, kjer je v družbi svojih prijateljev in znancev večerjal. Med večerjo je zelo dobre volje in vse je pričalo o njegovem trdnem zdravju. Po večerji se je naglo poslovil in odšel v hotel. Med potjo je pa menda izgubil spomin, kajti v hotel se ni več vrnil in vse prizadevanje policije najti ga je bilo zaman. Šele čez več mesecev je dobila policija njegov klobuk, denarnico in zlato verižico. Te predmete so našli v londonskem predmestju Lambeth, kjer je bila tudi zadnja sled za milijonarjem, ki ga policija še sedaj zaman išče.

Pred leti je izginil angleški aristokrat sir Charles James Rivett-Carnac, ki so ga iskali po vsem svetu, ne da bi našli najmanjšo sled. Krožile so sicer vesti, da so ga videli v Kanadi, Mehiki in na Malajskih otokih, toda nobena teh vesti ni bilo potrjena. Drug tak primer se je pripetil v Toronto. Pred 10 leti je odšel z doma bogati gledališki ravnatelj Ambrose Smith, toda v pisarno ni prišel. Izginil je brez sledu. Ker je živel v dobrih razmerah in je bil vedno zdrav, je izključeno, da bi izvršil samomor. Pa tudi v tem primeru bi bili našli njegovo truplo, ker je policija mobilizirala ves svoj aparat in ker je bil Smith v mestu splošno znan. Verjetno tudi ni, da bi bil umorjen.

Na zagoneten način je izginila tudi 25letna hčerka ameriškega milijonarja Dorothy Arnold. Nekega zimskega popoldneva je odšla z doma, češ, da gre v mesto po opravkih. Domov se pa ni več vrnila in oče jo še zdaj zaman išče in zaman obeta bogato nagrado onemu, ki bi jo našel.

Javnost zve večinoma samo za primere, ko izginejo bogati ljudje, čijih rodbine imajo dovolj denarja, da jih lahko iščejo. Izgine pa brez sledu tudi mnogo siromašnih ljudi, ki jih zaradi pomanjkanja denarja sploh ne iščejo. Zato ni čuda, da se bavijo z novo boleznijo izgube spomina najodličnejši ameriški zdravniki, ki bi radi ugotovili vsaj njene začetne znake, da bi mogli njene žrtve pravočasno rešiti.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klijentov, vsak pondeljek do 7. ure zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme te stare in stanovitne domače banke.

ESKIMI SO KAVALIRJI

Človek bi ne verjel, da morejo biti pravi kavalirji ljudje, ki žive v večnem snegu in ledu in ki s kulturnim svetom nimajo nobenih rednih stikov. In vendar bi se lahko šel marsikateri kulturni človek k Eskimom učit kavalirstva. Pri Eskimih starih devic in starih samcev sploh ni. To stanje smatrajo namreč za skrajno nemoralno. Eskimi visoko spoštujejo svoje žene in čeprav je mož doma gospodar, ne vsiljuje ženi nikoli svojih nazorov in ne zahteva, da bi se prilagodila njegovim zahtevam. Če zahrepeni Eskimo po drugi ženi, si izprosi najprej dovoljenje prve, in če hoče imeti tri žene, morata biti s tem zadovoljni prvi dve. Dovoljenje od svojih žen za drugi odnosno tretji zakon dobe Eskimi brez najmanjših težav, nasprotno, navadno se žena veseli drugega zakona in svojo rivalinjo sprejme kot tovarišico in pomočnico v gospodinjstvu. Žene pri Eskimih sploh niso ljubosumne in če v zakonu nimajo otrok, prosijo same može, naj se drugič oženijo.

Vse žene Eskimo enako spuštuje in vse imajo enake pravice.

Enako kakor mož pa lahko ravna tudi žena in pri plemenih, kjer prevladujejo moški, si lahko žena izbere drugega moža, če je prvi s tem zadovoljen. Tudi medsebojna izmenjava mož ali žena pri Eskimih ni nič posebnega, toda žene se rade vrnejo k svojim prvotnim možem, kar velja tudi za može. Pripeti se tudi, da mož sam izbere svoji ženi drugega moža in če ji ni vseč, je ne sili živeti z njim. Pac pa mora skrbeti zanj, a drugi mož mora enako prispevati h gospodinjstvu kakor prvi.

Eskimi izmenjavajo med seboj žene večkrat tudi iz praktičnih razlogov. Če odide mož na dolgo pot, ki bi je stara ali bolehna žena ne prenesla, vzame s seboj mlado ženo svojega prijatelja, njemu pa prepusti za ta čas svojo. Zamenjava žen je pa navadno prehodna in le redko jih zamenjajo Eskimi za vse življenje.

NOVOST V SVOJETSKEM TISKU

V sovjetski Rusiji delajo zadnje čase poskuse z istočasnim tiskanjem novin, izhajajočih v Moskvi in v drugih mestih. V ta namen so pošiljali matrice "Pravde" in "Izvestij" z aeroplani v druga mesta večkrat 1000 do 2000 km daleč in vsebina moskovskega lista je bila objavljena v provinci istega dne, kakor v glavnem mestu. Ker pa med Moskvo in Leningradom ni zračne zveze, delajo moskovska "Izvestja" zdaj poskuse s prenašanjem krtačnih odtisov lista iz Moskve v Leningrad s pomočjo fototelegramov.

Odtise poedinih strani "Izvestij" pošljejo takoj po metiranju v moskovsko brzojavno centralo, od koder pošlje posebni aparat fotografične posnetke strani v treh minutah v Leningrad. Manjše ovire so samo v tehniki pošiljanja, kajti aparat lahko pošlje v Leningrad samo fotografije manjšega obsega. Zato morajo strani fotografirati po delih, ki jih potem v Leningradu sestavljajo. Od uspeha teh poskusov bo odvisno, ali se bo ta način tiskanja "Izvestij" v Leningradu prakticiral.

Presentljivi uspeh želodčnega zdravila

"Philadelphia, Pa., 19. avgusta. Več let sem trpela na želodčnem neredu. Pred dvemi leti mi je bilo priporočeno, in njega uspeh je bil čudovit. Lahko rečem, da je to pravi blagodar. Vaša Mrs. Anna Marshall." Zavratno jesensko vreme, z naglimi spremembami in hladnim dežjem je tu. Trinerjevo grenko vino utrdi vaš sistem in vas obvaruje pred boleznijo. Ono očisti vaše drobovje, vas varuje pred zapeko, neprebavo, glavobolom, nespečnostjo, in sličnim želodčnim neredom. Rabite ga redno v malih množinah! Pri vseh lekarnarjih: mala in velika steklenica z vrednostnim kuponom. Ako ga tam ne dobite, tedaj pišite na: Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. — (Adv.)

TRINERJEVO GRENKO VINO

ČE SEDI MRLIČ PRI OKNU

V Opavi na Češkoslovaškem se je pripetilo te dni nekaj izrednega. Policija je našla truplo neznane ženske in ga dala prepeljati v anatomični institut, da bi ga tamošnji zdravniki obducirali. Po obdukciji je policija odredila fotografiranje trupla. Uradnik, ki mu je bilo fotografirane poverjeno, je dal truplo obleči v obleko, v kateri je bilo najdeno, in posaditi na stol pri oknu. Ker sluga dotičnega oddelka slučajno ni bil navzoč, je pomagal uradniku sluga iz bolnice.

Ko je bilo truplo fotografirano, je policijski uradnik odšel in naročil slugi, naj pusti mrliča pri oknu, da bi ga mogel ponovno fotografirati, če bi se prva fotografija ne posrečila. Fotografija se je pa posrečila in uradnik je pozabil telefonirati v anatomični institut, naj mrliča odstranijo. In tudi sluga, ki je dolgo čakal uradnika, je končno odšel. Lahko si mislimo, kako je bil presenečen in prestrašen sluga anatomičnega instituta, ko se je vrnil in zagledal mrliča pri oknu. Planil je iz sobe in začel klicati na pomoč. Pomiriti se ni mogel niti potem, ko so mu pojasnili, kako je prišel mrlič k oknu.

STA IN NISTA POROČENA

Mlada francoska zakonca, ki preživljata medene tedne nekje na toplem romantičnem francoskem jugu, bosta zelo presenečena, ko se vrneta v Pariz. Mislita namreč, da sta poročena in ljubita se v trdnem prepričanju, da je z njuno zakonsko zvezo vse v redu. Toda v resnici je njuna civilna poroka nevelavna in mlada zakonca sta po zakonu v najboljšem primeru samo zaročenca. To so ugotovili uradniki na magistratu, kjer sta se civilno poročila.

Zunanji obredi so se vršili po predpisih in župan je zvezal poročencema roke s trikoloro. Toda dokumenti, ki sta jih podpisala, niso bili nujni, temveč se tičejo druge poroke. Tako bosta morala še enkrat na magistrat, če že nista sita ljubezni. O neprijetni zadevi so obvestili ženinovega očeta, ki pa ne ve, kje sta srečna novoporočenca. Potujeta iz kraja v kraj, dokler možu ne poteče dopust.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

ČAKAM TE!

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

18 (Nadaljevanje.)

— Poglej, Klara, kako lep je.

— Da, gospa, — odgovori Klara, pri tem pa se ozre na lepi beli otroški voziček, v katerem je spal rdečeličen otrok s plavimi kodrščki.

Polna sreče stare matere je vozila gospa Hammer voziček po solnčni strani ceste od vogla do vogla.

Klara je ravno stala pred trgovino in urejevala mlade solatne glave, redkvico in pomaranče ter zimsko sočivje. Da bi izloženo sadje obvarovala pred žarečimi pomladanskimi žarki, je potegnila zastore, da so košarice stale v senci.

Stara gospa je obstala poleg zaposlene Klare.

— Vaši stariši so veseli, da ste zopet tukaj, Klara, — in jaz tudi, — pripomni tiho, — mnogokrat sem zelo hrepenela za vami. Klara ali ne bi hoteli zopet kmalu priti k meni? — Skoro bojazljivo je zvenelo to proseče vprašanje stare gospe, — ali pa mogoče nočete?

Klara za trenutek pomisli.

— Do sedaj v resnici nisem utegnila, gospa. V štirinajstih dnevih, odkar sem iz Garmiša nazaj, je bilo toliko opravila. Mogoče pridem jutri zvečer po večerji za eno uro.

— Pa gotovo, Klara! Saj mojega novega stanovanja še niste videli. Kot nalašč je bilo za mene, da se je šivilja, gospodična Stumer, izselila in takoj sem vzela sobe. Obe sobi ste tako veliki in zračni, kjer je bila kuhinja, sem napravila kopalno sobo in služkinja Luiza spi tudi zgoraj. Toko jo imam vedno pri rokah, ako z malim ni kaj prav.

— Ali imate otroka pri sebi, gospa? — Zelo začudeno je zvenelo Klarino vprašanje.

— Gootovo! Drugače ne bi imela nobenega miru. Odkar je pestunja odšla, sem vzela Andrejčka ki sebi. Prosim vas, tako mlada neizkušena žena.

Klara prikima; toda majhen, nedoločen nasmeh se ji je igral okoli usten. Nikdar se ne bi po nepotrebnem niti za minuto ločila od svojega otroka, ako jo ne bi druge dolžnosti klicale kam drugam.

Ali je gospa Hammer brala te misli z njenega jasnega obraza? Naenkrat zardi, ji močno stisne roko in pravi:

— Za gotovo pridite, Klara! Enkrat se moram z vami razgovoriti, — še pravi in naglo odpelje otročji voziček.

Z globokim vzdihom gleda Klara za njo in za trenutek obstoji v bolestnem premišljevanju; nato pa se obrne in odide v trgovino.

Predrugačiti se ni moglo več!

Nekaj nad poldrugo leto je poteklo od onega dne, ki ji je porušil in uničil vsa njena upanja in ni bilo ure, ko ne bi na mislila s pekočo bolečino. Čas ji njenih čustev ni ublažil.

Kot mučne sanje so šli mimo nje dogodki, ki so vznemirili celo mesto: Zaroka dr. Andreja Hammerja z neko baronico, katere bratov je bil domači učitelj. Ljudje so si pripovedvali vse različne stvari, o odvedbi, begu in dvoboju. Oni pa, ki so bili pri tem najbolj prizadeti, so molčali in naenkrat je ostrmelo celo mesto, ko je prišel dan porcke. Mladi profesor in baronica Silva sta bila poročena v oktobru; vse se je izvršilo kar najbolj priprosto pred potrebnimi pričami.

Nato je mladi par odpotoval; šla sta v neko letovišče, dasi je bilo pozno v jeseni. Koliko je bilo govoričenja po mestu!

Tekom odsotnosti novoporočencev, ki se je zategnila do decembra, je gospa Hammer pripravila stanovanje za mladi par, kar ji je povzročalo mnogo truda in skrbi.

Neizmerno je bila tedaj Klara vesela in hvaležna, da je njena bolehna teta prosila njene stariše, da bi ška ž njo kot tovarišica v Garmiš, kjer je nameravala ostati skoro eno leto.

Neznosno bi bilo za njo gledati mladega moža v njegovi sreči, ko ga je tako zelo ljubila; morala se je odkrižati bridke prevare.

Mati ji je natančno poročala o življenju pri sosedovih, o mladi, lepi, pa razvajeni gospej doktor Hammer; njena mati ni varčevala s pikrimi pripombami, kajti sama je želela, da bi njena hči postala žena mladega profesorja.

Pisala ji je, da prejšnja baronica ni prinesla prav nobene dote; nekoč je prišlo samo nekaj zabojev in kovčegov, najbrže z oblekami in perilom, da sta se nastanila pri gospej Hammer, stara gospa pa da se je morala preseliti v tesno sombico v podstrešju. Nastanila sta se v stanovanju gospe Hamemr in večinoma rabila njeno pohištvo.

Poročala ji je, da se ji stara gospa zelo smili, ker mora, mesto da bi se na svoja stara leta odpočila in našla v svoji sinahi oporo, opravljati hišna opravila, ker mlada gospa prav ničesr ne razume; da imajo strežkinjo, ki ves dan hodi po sobah v belem predpasniku in je samo za postrežbo mladi gospej; kaj drugega dekle tudi ne zna, vsled česar ima stara gospa vse na svojih ramah.

Po še mnogo več ji je pisarila: odkar je prišel otrok, je bilo pri profesorjevih vse narobe; sobe niso bile nikdar pospravljene, tako da se ji mladi mož včasih smili. Pa saj ni hotel kaj drugega in v svojo mlado ženo je zaljubljen tako, da je slep za njene velike napake. Vsak dan ji prinaša sveže cvetlice, dasiravno bi lahko denar obrnil za kaj bolj potrebnega, ker Hammerjevi tudi ne sedijo na kupu denarja. Mlada gospa vedno leži na dragem divanu, je čokolado, bere in mirno pusti svojo taščo delati, kuhati in šivati. Naj bi se saj malo potrudila, da bi se od nje kaj naučila, toda kaj takega ne! Za to je prefina in si tega tudi ne želi in toliko novih oblek ima, pa niti ena ni primerna za doma.

Po raznih pismih svoje matere si je Klara tekom enega leta mogla predstavljati življenje pri Hammerjevih. Gospa Hammer se ji je smilila. Klara je bila prepričana, da je bila stara gospa nedolžna pri nagli zaroki in poroki svojega sina in da bi bil vse najrajše preprečila, ako bi bilo le količkaj mogoče.

Vendar je bilo Klari mučno držati obljubo in obiskati svojo staro prijateljico. V svojem srcu je skoro čutila bolesten sunek, ko je zopet po enem letu prestopila prag hiše, ki je med svojimi stenami oklepala vse njeno upanje in srečo. Boječe je obstala pred vrati, na katerih je bila tablica z napisom: Dr. phil. Andrej Hammer.

Hitrejše ji je utripalo srce, ko je pozvonila pri vratih podstrešnega stanovanja.

Gospa Hammer naglo odpre.

— Prisrčno pozdravljeni, draga moja! — ji zakliče s tresočim glasom in venomer gladi lice mlade deklice.

Miza je bila praznično pogrnjena; najboljša posoda, ki je vedno le ob najvažnejših prilikah prišla v poštev, je bila na mizi. Na krožnikih je bilo okusno pecivo. Sredi mize je bil šopek šmarnic.

— Toda gospa, zakaj vse to? Ko bi bila to vedela, ne bi bila prišla.

Z dovtipnimi opazkami je Klara prikrila ginjenja, ki jo je obšlo. Očividno veselje gospe ji je ugajalo.

— To vendar nič ni! Ako po tako dolgem času pride v mojo hišo tako ljub gost, zato se mora imeti saj nekoliko praznika.

Klara pogleda okoli sebe.

— Lepo imate, gospa; tako lepa soba in zračna! In to ljubko staro pohištvo —

— Res ali vam ugaja, Klara? Oglejte si vse, potem pa bomo sedle in se pogovarjale. Skoro vse pohištvo sem pustila spodaj. Kaj rabim jz, stara ženica, toliko. Veliko stanovanje mi je itak bilo v nadlogo. In kam sem hotela z vsem? Ločiti se od svojih stvari nisem mogla in tako, kot je vse bilo, se je zvsem moj sin udomačil.

Gospa Hammer odpre vrata v sosednjo sobo, — tu spim jaz, — pravi poltiho. — Poleg njene belopogrinjene postelje je stala zibka zagrnjena z modrosvilenimi in s čipkami obrobljenimi zavesami, in tukaj imam pri sebi otroka; nikomur drugemu ga ne zaupam.

Dve ženski glavi, ena mlada, ena stara, sta se sklonili čez zibko, v katerem je sladko spal otrok z zaprtimi pestmi in rdečimi lici.

— Moje edino veselje! — zašepeče gospa Hammer in stisne Klarino roko. Z nepopisnimi občutki opazuje Klara spečega otroka in nehote so se ji prikradle solze v oči. Gospa Hammer je to opazila. Ljubeznjivo položi svojo roko na dekletovo ramo. — Draga, ljuba Klara! — je dejala z zadušenim glasom.

(Dalje prihodnjič.)

ŽIVLJENJE V BELI KRAJINI

Do nedavnega časa je bila Bela Krajina zelo oddaljena od vsakega železnikega prometa in je bil na severu najbližji železniški kolodvor v Novem mestu, na jugu pa obmejna hrvatska železniška postaja v Bubnjarcih. Ves promet se je tedaj vršil še z vozovi in pošto iz Novega mesta preko Gorjancev v Črnomelj in Karlovac. Šele leta 1913 je bila končno dograjena belokranjska železnica Novo mesto—Bubnjarci. Radi tega je umevno, da večina prebivalcev radi slabih prometnih razmer ni prišla toliko med svet kakor prebivalci iz ostalih pokrajin Slovenije. Iz tega razloga tudi niso prišle v Belo Krajino zelo dolgo razne slabe in dobre novotarije, in se je zato ohranilo tu do današnjega dne še zelo mnogo raznih lepih šeg in navad, kot so na pr. praznovanje sv. Treh kraljev in pusta, belokranjske pisanice itd.

Med najlepše belokranjske običaje pa spada pač metliško kolo na Pungertu, katerega rajajo Metličani vsako leto na velikonočni ponedeljek. Kolo tvorijo nekakšne rajalne igre, katere spremljajo plesalci s petjem. Najbolj dopade vsakemu zadnji del, katerega imenujejo "kolo zavira", in se vrši na najvišji točki Pungerta. Po končanem rajanju se mladina in vsi drugi vrnejo v mesto z godbo na čelu, prepevajoč narodne pesmi in se potem razidejo na glavnem trgu v zavesti, da je minul zelo lep popoldan na prvem pomladnem solncu.

Med posebno pestre belokranjske šeke je treba uvrstiti tudi trifarsko žegnanje, ki se vrši pri Treh farah pri Metliki vsako leto zadnjo nedeljo v septembru. Ni to žegnanje kakor se žegnanja običajno vršijo drugod v Dravski banovini, temveč je nekaka stara narodna navada, katera privablja vsako leto velike množice romarjev iz cele Bele Krajine, bližnjega dela Hrvatske, pa tudi podgorjanski Žumberak je s svojimi Uskoki grkokatoliki dobro zastopan.

Vidimo tedaj na tem žegnanju zbrano zelo pestro in slikovito množico: brhke Hrvatice v snežnobelih narodnih nošah, poleg njih starejše občance Hrvate v bregešah, z običajno torbo preko ramen, v kateri so si donesli s seboj brašnja, Belokranjce veselih in sijočih obrazov, in dalje stasite Uskoke in Uskokice z kršnega Žumberaka.

In kadar zori grozdje, takrat se, prijatelj napoti po belih stezah, ki peljejo mimo orumenelih brezovih stelnikov v vinske vrtove, kjer se trta šibi pod težo sladega rumenega in črnega grozdja. Med vrtovi pa te že čaka pri svojem belem hramu kume Martin ali Jovo. Oči mu žarijo veselja in pogled mu boža vinske trte, obložene s sladkim grozdjem.

— Bog, Bog, — te pozdravi; — glej, prijatelj, da je Bog in sv. Urban nas je varoval mraza ni toče. Nazoblji se daru božjega, prijatelj, in natrgaj si ga, da bo tudi doma vesela ženska in da bodo vriskali otroci. Sedaj pa, ko si se nazobal in si naložil, pa pridi v hram, polič ga bodeva lanskega. Poglej ga, kot cekin je, kot pravi zlat cekin in gre po žilah, da bi starce pomlajal. Dosti ga še imam, kupca ni bilo, ljudje rajši pijejo narejeno vino, da jih boli glava, nego da bi se napili pristnega belokranjskega cekina. Zdravje bi jim bilo doma in ne bi poznali glavobola. — Tako modruje dobričina Martin in take dobričine so vsi Belokranjci.

Izmed svetnikov častijo Belokranjci poleg sv. Urbana najbolj sv. Martina. K prvemu prosijo, da jim varuje vinograde pred točo in drugo ujmo, a o drugem krožijo pesmico, ker jim zori vino. Na sv. Martina dan napravijo pri vsaki hiši malo gostijo, ali kakor to sami imenujejo gostje.

Sosedje vaščani se obiskujejo na ta dan med seboj in poskušajo, kakšno kapljico jim je to leto izzoril sv. Martin, in se takšne poskušnje zavlečejo v pozni večer, da se ga v čast svetemu Urbanu in svetemu Martinu pošteno nakrešejo; kaj hujšega pa se navadno ne zgodi. Pretepanja in noža ne poznajo!

Omeniti je treba še "odmero". Odmero imajo takrat, kadar toči kupec vino, katero je kupil od vinogradnika. Ob takih prilikah zakolejo purana ali gosko, pogostijo kupca in sosede; povabijo še gospoda župnika in gospoda učitelja, kupcu napolnijo za popotnico še barigeljc vina in se potem vsi veseli razidejo. Niti petja, ki ga Belokranjci zelo ljubijo, ne manjka ob takih prilikah.

Belikranjci so znani po svoji veliki prijaznosti in gostoljubnosti napram tujcem, ki meji često že na razsipnost. Tujcu bo dal Belokranjec tudi zadnji grižljaj in zadnji polič iz soda, če mu ta pokaže prijazen obraz. Le škoda, da so Belokranjci v v splošnem bolj revni. Bela Krajina je zelo gosto naseljena, precej kamenita zato ne preživi vseh svojih rojakov, ki si morajo iskati kruha v tujini in sicer po največ v Severni Ameriki, Kanadi in Argentini. V zadnjih dvajsetih letih je pobrala tujina v Beli Krajini najboljše može in fante, ki jih vrača nazaj, če se sploh povrnejo, izčrpane, bolne in prezgodno postarane.

Taka, in še lepša je Bela Krajina s svojimi prebivalci. Kar pravljična je in polna naravnih krasot. Kot nevesta je brez bogastva, ki nima razen svoje čiste lepote in dobrega srca ničesar, pa bi jo vendar ravno zato zasnubil največji bogataš. Pojdite in poglejte to belokranjsko nevesto, če ne preje pa tedaj, kadar bodo zarumenele breze in bodo v vinskem vrtu klonili trsi pod težo sladkega grozdja. Kume Martin, Jovo in Marko vas bodo sprejeli ob hramu z bratskim srcem in vam natočili majolko rumenega cekina.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA
216 West 18 Street
New York City

Ta GLOBUS
kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.
KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.
MODERN VZOREC
KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM
CENA S POŠTNINO VRED
$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA — $1.75
"GLAS NARODA"
216 West 18 Street New York, N. Y.

Kretanje Parnikov
— Shipping News —

19. septembra:
Paris, Havre
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
21. septembra:
Reliance, Cherbourg, Hamburg
22. septembra:
Bremen, Cherbourg, Bremen
23. septembra:
New York, Cherbourg, Hamburg
Mauretania, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Hamburg
24. septembra:
Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen
25. septembra:
Saturnia, Trst
Homeric, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
26. septembra:
France, Havre
Leviathan, Cherbourg
28. septembra:
Europa, Cherbourg, Bremen
30. septembra:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Aquitana, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Hamburg
1. oktobra:
Cherbourg, Bremen
2. oktobra:
Ile de France, Havre
Majestic, Cherbourg
3. oktobra:
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Volendam, Boulogne Sur Mer, Roterdam
5. oktobra:
Resolute, Cherbourg, Hamburg
7. oktobra:
Berengaria, Cherbourg
Hamburg, Cherbourg, Hamburg
9. oktobra:
Bremen, Cherbourg, Bremen
9. oktobra:
Paris, Havre
Olympic, Cherbourg
Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
Roma, Napoli, Genova
10. oktobra:
America, Cherbourg, Hamburg
13. oktobra:
Vulcania, Trst
14. oktobra:
Europa, Cherbourg, Bremen
Leviathan, Cherbourg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
15. oktobra:
Dresden, Cherbourg, Bremen
Aquitania, Cherbourg
16. oktobra:
Homeric, Cherbourg
17. oktobra:
President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
21. oktobra:
New York, Cherbourg, Hamburg
22. oktobra:
Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen
23. oktobra:
Ile de France Havre
Majestic, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
Augustus, Napoli, Genova
24. oktobra:
George Washington, Cherbourg, Hamburg
26. oktobra:
Bremen, Cherbourg, Bremen
28. oktobra:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
29. oktobra:
Satturnia, Trst
Stuttgart, Cherbourg, Bremen
30. oktobra:
Europa, Cherbourg, Bremen
Berengaria, Cherbourg
Olympic, Cherbourg
31. oktobra:
President Harding, Cherbourg, Hamburg
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
4. novembra:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg
6. novembra:
Homeric, Cherbourg
Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
7. novembra:
America, Cherbourg, Hamburg
10. novembra:
Roma, Napoli, Genova
11. novembra:
Leviathan, Cherbourg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
12. novembra:
Dresden, Cherbourg, Bremen
13. novembra:
Aquitania, Cherbourg
Majestic, Cherbourg
St Louis, Cherbourg, Hamburg
14. novembra:
Ile de France, Havre
Vulcania, Trst
President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg
New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
17. novembra:
Bremen, Cherbourg, Bremen
18. novembra:
New York, Cherbourg, Hamburg
19. novembra:
Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen
20. septembra:
Olympic, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
21. novembra:
George Washington, Cherbourg, Hamburg
25. novembra:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
26. novembra:
Stuttgart, Cherbourg, Bremen
27. novembra:
Homeric, Cherbourg
Augustus, Napoli, Genova
28 novembra:
President Harding, Cherbourg, Hamburg

6 DNI PREKO OCEANA
Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:
PARIS 19. sept.; (3 P. M.) 9. okt. (5 P. M.)
FRANCE 26. septembra; (7 P. M.)
Ile de France 2. okt.; (10 P. M.) 23. okt. (6 P. M.)
Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja, izredno nizke cene.
Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Najhitrejša PARNIKA NA SVETU
BREMEN EUROPA
MANJ KOT 5 DNI NA OCEANU
preko Cherbourga -- 6 dni preko Bremena
Posebni vlaki iz Bremmerhaven
MANJ KOT 7 DNI DO JUGOSLAVIJE
Ali potujte z ekspresnim parnikom
COLUMBUS
Znižane cene v tretjem razredu za tja in nazaj so zdaj v veljavi.
Za pojasnila vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali
57 BROADWAY NEW YORK
NORTH GERMAN LLOYD

IZVANREDNO ZNIŽANE CENE
na parnikih Cunard Line
v JUGOSLAVIJO
NOBEN izgovor več sorodnikom v starem kraju, da je obisk predrag. Cunard Line je znatno znižala cene vožnji za tja in nazaj v vse kraje Evrope na vseh svojih parnikih in znižanje velja od 1. avgusta do 15. oktobra. Tu Vam je prilika, ki se Vam morda ne bo več nudila. Ne izpustite je! Eden izmed velikanov:
MAURETANIA, AQUITANIA, BERENGARIA
odpluje iz New Yorka vsako sredo. Več drugih pluje na teden preko Angleške in Havre.
Znižana cena tiketu 3. razreda iz NEW YORKA DO LJUBLJANE in nazaj; najmanj $164
Na ekspresnih parnikoh, najmanjša cena $175.00
Sorazmerno enako znižanje na vse druge kraje v Jugoslaviji.
VOŽNJI LIST ZA TJA IN NAZAJ VELJAVEN ZA DVE LETI
Za nadaljne informacije vprašajte svojega lokalnega agenta ali
CUNARD LINE
25 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. —

Uprava "G. N."